Markkinaoikeus

Päiväys	Diaarinumero
7.6.2016	H 00271/16

Kuuleminen 7.6.2016 kello 10.45

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Lausunto hallituksen esityksestä laeiksi kilpailuoikeudellisista vahingonkorvauksista ja kilpailulain muuttamisesta; HE 83/2016 vp

Markkinaoikeus oli kuultavana lakivaliokunnassa 9.10.2013, kun eduskunnassa käsiteltiin komission ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston kilpailuoikeudellisia vahingonkorvauksia koskevaksi direktiiviksi (Valtioneuvoston kirjelmä U 60/2013 vp.). Markkinaoikeus suhtautui kriittisesti ehdotukseen, koska, kuten valtioneuvoston alustavassa arviossakin todettiin, ehdotukset sisälsivät ongelmallisia kohtia suomalaisten ja pohjoismaisten oikeusperiaatteiden ja oikeusperinteen kannalta.

Suomalaiselle oikeusperinteelle vieraita ovat muun muassa kansallisen kilpailuviranomaisen ratkaisun tuomioistuinta sitova vaikutus ja olettama, että kartelli on aiheuttanut vahinkoa. Muun muassa nämä periaatteet tulivat kuitenkin direktiivin sisällöksi.

Nyt käsiteltävillä lakiehdotuksilla pannaan täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston kilpailuoikeudellisia vahingonkorvauksia koskeva direktiivi. Kansallisen lain tulee luonnollisesti olla direktiivin mukainen, joten tässä vaiheessa ei enää ole huomautettavaa lakiehdotuksista. Siten markkinaoikeus pitää hallituksen esitystä kannatettavana.

Kilpailuoikeudellista vahingonkorvausta koskevan lakiesityksen 3 § on kirjoitettu siten, että vahingonkorvausvaatimuksia käsittelevän käräjäoikeuden on otettava vahingonkorvaustuomionsa perustaksi kilpailuviranomaisen, markkinaoikeuden tai korkeimman hallinto-oikeuden toteama kilpailuoikeuden rikkominen. Sen sijaan, jos käräjäoikeus ratkaisee vahingonkorvauskanteen ennen markkinaoikeutta, käräjäoikeuden lainvoimaisella ratkaisulla ei ole markkinaoikeutta sitovaa vaikutusta. Ja vielä, jos kilpailuviranomainen, markkinaoikeus tai korkein hallinto-oikeus ei ole ratkaisussaan todennut kilpailuoikeuden rikkomista, tämä ratkaisu ei sido käräjäoikeutta.

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

Puh. 029 56 43300
Sähköposti markkinaoikeus@oikeus.fi

Kilpailuoikeudellista vahingonkorvausta koskevan lakiesityksen 8 §:ssä säädetään todisteiden esittämisestä ja hyödyntämiskiellosta leniency-tilanteissa uudella tapaa ja uusin käsittein voimassa olevaan lakiin verrattuna. On helppo arvata, että vaikeasti avautuva säännös tulee nostamaan esiin vaikeita kysymyksiä siitä, mitä tietoja ja todisteita voidaan käyttää vahingonkorvausoikeudenkäynnissä. Valitettavasti en kyllä osaa selkeämpää sääntelyä esittää.

Kimmo Mikkola
Markkinaoikeuden ylituomari